

PREDGOVOR

U Bosni i Hercegovini, ali i šire, trenutno je prisutna značajna aktivnost na planiranju, projektovanju i izgradnji sanitarnih deponija i to posebno deponija regionalnog značaja. Uređenim odlagalištima otpada se želi poboljšati stanje upravljanja otpadom, a posebno u kvalitetnijem tretmanu čvrstog komunalnog otpada.

Dosadašnji način odlaganja i neutralizacije komunalnog, ali i drugih vrsta otpada, putem tzv. smetlišta ili nekontrolisanih deponija (divlje deponije) trebalo bi napustiti, budući da su izvor zagađenja. Takve objekte treba sanirati i prijeći na korištenje drugih metoda obrade otpada, uključujući i izgradnju sanitarnih deponija.

Sanitarne deponije bi vremenom bile napuštene tokom realizacije koncepta integrisanog upravljanja čvrstim otpadom, po kojem bi se otpad tretirao drugim metodama, a gradile samo deponije inertnog materijala koji je bezopasan za čovjeka i njegovu okolinu.

Neophodno je da se mješoviti komunalni otpad treba prethodno selekcionirati, a samo ostatak kao inertni materijal deponovati.

Vremenske distance u realizaciji pojedinih aktivnosti na savremenom tretiranju otpada, uključivo i preradu otpada, sigurno će, pored ostalog, zavisiti od ekonomskih mogućnosti, ali i adekvatno obrazovanih kadrova koji će stručno izvršiti postavljene zadatke.

Sanitarne deponije su specifični građevinski objekti za čije se planiranje, projektovanje, izgradnju, eksploataciju, održavanje, kao i finansiranje nužno učestovanje većeg broja stručnjaka, gdje, pored građevina, svoju ulogu imaju urbanisti, geolozi, hidrogeolozi, geodeti, tehnolozi, rudarski stručnjaci, mašinci, elektrostručnjaci, ekolozi, hemičari, biolozi, sanitarci, ekonomisti, pravnici, inspektori i drugi.

Veoma često je neophodan i politički angažman nadležnih organa, posebno kod izbora lokacije deponije i rješavanja konfliktnih situacija, kad se izgrađena sanitarna deponija ne koristi prema usvojenom projektnom rješenju.

Ovaj specijalistički rad je urađen sa ciljem da se prošire saznanja o samoj deponiji Ramići, kao i upoznavanje sa trenutnim stanjem, planovima i mogućnostima za poboljšanje ove deponije u narednom periodu.

Rad je podjeljen u osam poglavlja kroz koje sam analizirao problematiku deponije u Ramićima, preporuke i direktive Evropske unije vezane za rad i sanaciju deponije, zakone koji su aktuelni u Republici Srpskoj a diktiraju dešavanja na samoj lokaciji deponije, i povezao sa već postojećim studijima urađenim u proteklm godinama za samu deponiju Ramići i iskustvima deponija u regionu i svijetu. Moje viđenje budućnosti, osvrt na prošlo i trenutno stanje i mogućnosti poboljšanja same situacije na deponiji u Ramićima prikazan je kroz kompletnan rad s tim da je sažetak prikazan u zaključku rada. Na kraju rada predstavio sam izvore svojih saznanja tj. spisak korištene i konsultovane literature.

Ovom prilikom bih se zahvalio i mentoru prof. dr. sc. Veljku Đukiću na svesrdno ukazanoj pomoći prilikom pripreme koncepta i na korisnim sugestijama koje sam dobio prilikom pisanja ovog rada, kao i svima koji su pomogli da ovaj rad dobije na svom kvalitetu.

Dejan Arežina

Banjaluka, septembar 2011. godine